

KOMMUNIKATIONSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 14/2009 rd

Regeringens proposition med förslag till lag om ändring av järnvägstransportlagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 8 september 2009 en proposition med förslag till lag om ändring av järnvägstransportlagen (RP 103/2009 rd) till kommunikationsutskottet för beredning.

- chefsjurist Rami Metsäpelto, Banförvaltningscentralen
- jurist Jukka Kaakkola, Konsumentverket
- fjärrtrafikchef Ari Vanhanen, VR-Koncernen
- ordförande Mirja Heikkonen, Handikappforum rf.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- lagstiftningsråd Antti Leinonen, justitieministeriet
- regeringsråd Hannu Pennanen, kommunikationsministeriet

Dessutom har skriftligt utlåtande lämnats av

- Järnvägsverket
- Rautatiealan Teknisten Liitto RTL
- Rautatievirkamiesliitto
- VR Akava ry
- Veturimiesten liitto.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att järnvägstransportlagen ändras. Den ska kompletteras med bestämmelser om tillämpningen i Finland av Europaparlamentets och rådets förordning om rättigheter och skyldigheter för tågresenärer.

Förordningen ska i princip tillämpas på tågresor och tjänster som järnvägsföretag tillhandahåller i Finland. Järnvägssamtrafiken mellan

Finland och Ryssland undantas dock från tillämpningsområdet. Dessutom kommer vissa av förordningens bestämmelser inte heller att tillämpas på regionalstågstrafiken i huvudstadsregionen.

Lagen avses träda i kraft den 3 december 2009 samtidigt som gemenskapsförordningen träder i kraft.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Med hänvisning till propositionens motivering och annan utredning finner utskottet förslaget behövligt och lämpligt. Utskottet tillstyrker lag-

förslaget utan ändringar men med följande anmärkningar.

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1371/2007 om rättigheter och skyldig-

heter för tågresenärer, nedan förordningen om järnvägars ansvar, träder i kraft den 3 december 2009. Förordningen ger medlemsstaterna rätt att medge dispens med tillämpningen på vissa punkter.

Utskottet har erfarit att man i beredningen av förordningen om järnvägars ansvar utgått från att den bara ska vara tillämplig på internationella järnvägstransporter. Men i slutfasen av beredningen utvidgades tillämpningsområdet också till nationella järnvägstransporter. Utskottet konstaterar att det i praktiken kan bli nödvändigt att ta hänsyn till detta i tillämpningen och tolkningen av vissa bestämmelser i förordningen.

Dispens för järnvägstransporter mellan Finland och Ryssland

Förordningen om järnvägars ansvar tillåter att medlemsstaterna utesluter järnvägstransporter som går utanför gemenskapen från tillämpning av förordningen. Enligt utskottets mening är det motiverat och nödvändigt att järnvägssamtrafiken mellan Ryssland och Finland lämnas utanför förordningens räckvidd. Den trafiken regleras i en särskild överenskommelse om järnvägssamtrafik mellan Finland och Ryssland (FördrS 48/1997), som ska ses över inom de närmaste åren.

Utifrån förordningen kan medlemsstaterna öppet och utan diskriminering medge tillfällig dispens med tillämpningen för högst fem år när det gäller järnvägstransporter som går utanför gemenskapen. Vidare medger förordningen förnyad dispens. Men enligt regeringens proposition ska dispensen gälla tills vidare. Den tillfälliga dispensen motiveras med att det redan nu förefaller klart att grunderna för Finland att bevilja dispens finns kvar om fem år.

Enligt justitieministeriets ståndpunkt och utredning till utskottet är det upp till medlemsstaternas prövning vilka åtgärder det krävs nationellt för att bevilja dispens. Förutsättningarna för att bevilja dispens kommer alltså att finnas kvar 2014 och då är det inte rationellt att föreskriva om tillfällig dispens och föreslå genom en ny proposition att den ska förlängas om fem år.

Med hänsyn till detta tillstyrker utskottet propositionen på den punkten att det bör föreskrivas att dispensen för järnvägssamtrafiken mellan Finland och Ryssland ska gälla tills vidare. Men det är mycket viktigt att denna dispens och behovet av att förlänga den bedöms i god tid innan femårsfristen i förordningen löper ut och att man i förekommande fall vidtar lämpliga åtgärder med anledning av bestämmelserna.

Dispens för regionalstågstrafiken

I förordningen om järnvägars ansvar ingår också en del förpliktelser som det enligt utredning till utskottet inte är ändamålsenligt att försöka uppfylla i regionalstågstrafiken inom huvudstadsregionens pendlingsområde, alltså i tågtrafik med de bokstavs-beteckningar som används i huvudstadsregionen. Hit hör förordningens bestämmelser om biljettförsäljning och bokningssystem, schablonersättning vid förseningar och järnvägsföretagets måltids- och inkvarterings-skyldighet vid förseningar.

Utskottet stöder sig på regeringens argument och anser att förslagen om begränsad tillämpning av förordningen om järnvägars ansvar i regionalstågstrafiken i huvudstadsregionen är motiverade och lämpliga.

Funktionshindrades rättigheter

Det är viktigt att skyldigheten i förordningen om järnvägars ansvar att ge personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet assistens i all järnvägstrafik i Finland fullföljs. Bestämmelserna betyder så vitt utskottet kan se en bättre service-nivå i både när- och fjärrtrafiken och garanterar rörligheten för personer med funktionshinder eller nedsatt rörlighet.

På denna punkt harmonierar propositionen också med FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, där det bland annat krävs att personer med funktionshinder ska ha rätt till fri rörlighet på samma villkor som andra och konventionsparterna åläggs att göra det möjligt för personer med funktionshinder att röra sig så självständigt som möjligt.

Förslag till beslut

Kommunikationsutskottet föreslår

att lagförslaget godkänns utan ändringar.

Helsingfors den 29 september 2009

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Martti Korhonen /vänst
vordf. Saara Karhu /sd
medl. Mikko Alatalo /cent
Marko Asell /sd
Leena Harkimo /saml
Kalle Jokinen /saml
Jyrki Kasvi /gröna
Lauri Kähkönen /sd

Mats Nylund /sv
Pentti Oinonen /saf
Markku Pakkanen /cent
Tero Rönni /sd
Pertti Salovaara /cent
Ilkka Viljanen /saml
Anne-Mari Virolainen /saml
ers. Reijo Paajanen /saml.

Sekreterare var

utskottsråd Juha Perttula.